

ACTE 35: Tatiana Busto Garcia.

Paisaje en Fuga

(microhistorias en una ciudad interrumpida)

La ciutat és el paisatge per excel·lència de potencialitats alhora que una fàbrica de desitjos i desencants, confiances i conflictes amagats sota les capes dels seus senyals i inacabables remors. Tatiana Busto Garcia pren la ciutat de Barcelona com un laboratori per a encontres fortuïts des d'un pensament visual i literari d'alt component poètic.

L'artista s'acosta a àmbits urbans poc considerats –com feien les pràctiques de deambulació *situacionista*– per entrar en contacte amb la psicologia de les subjectivitats del territori i fer aflorar l'inconscient col·lectiu de forma implicada. Per escollir els punts d'escolta es va dotar d'una fórmula matemàtica arbitrària aplicada a les nou lletres de la paraula *Barcelona*, que li va proporcionar els noms dels carrers en indrets dispersos i quasi desconeguts de la ciutat on iniciar els recorreguts, programats al llarg de les diverses estacions de l'any en franges horàries de 5 hores i que l'artista ha estat fent durant dos anys. Amb la particularitat que, per traçar els camins de cada itinerari, sobreposa el *mapa gràfic* de la lletra –a la qual va associat cada lloc– sobre el mapa real. Propicia així un acte viu de poesia visual *sobre el terreny*, revertint el nom de la ciutat damunt la seva pròpia geografia i atorgant-li funcions cartogràfiques.

Endinsant-se en aquestes rutes, l'artista observa, conviu, investiga, rastreja indicis i busca maneres d'activar la ciutat. Tot allò que hi escolta, veu o pensa, es converteix en matèria prima per desenvolupar relats que prenen derives impensables i on la performativitat a través de participacions relacionals d'anada i retorn amb els altres hi és molt present. “Actúo al mismo tiempo como narradora y personaje, me convierto en parte de un complejo de elementos invisibles, donde el azar es el referente incógnito de todas las posibilidades, acontecimientos o casi-acontecimientos”. L'artista escruta aquests llocs amb intensitat, n'explora atentament la quotidianitat i recol·lecta impressions en fotografies, àudios i escriptura de carrer, vídeos i objectes. S'inscriu en la temporalitat fugissera dels indrets prescrits i es deixa conformar pels seus ritmes i situacions sobrevingudes. “Los lugares generan innumerables repertorios de relaciones. Surgen frases, susurros, miradas, pensamientos, introspecciones, recuerdos, deseos inconfesables”, fragments de vida que l'artista rescata i recompon per construir noves històries inventades on veritat i ficció es troben i modifiquen. En cada instal·lació les històries entren en bucle i es repleguen sobre si mateixes per medi d'unes trames narratives que actuen “como agente de desorden de las astillas de lo cotidiano”.

Entén la ciutat com “una laberíntica amalgama de cotidianos íntimos y colectivos que se contradicen a cada esquina”, que ella reteixeix de nou.

Com Certeau, creu que els relats que cada dia la travessen són els que organitzen el lloc i, per tant, la defineixen i conformen plenament. L'artista percep la ciutat com un organisme viu capaç d'autoconstruir-se en aquest vagabundeig transurbà, l'observa com un gran escenari cinematogràfic i n'enregistra la gran càrrega d'incompletesa, de textures sentimentals inabastables, d'històries irrepetibles i d'enigmes vivencials tant de la gent que s'hi sent pertànyer com, sobretot, de la gent que s'hi acobla dificultosament. La seva obra és un retrat de com cada racó de la ciutat és constituït per les contingències de les persones que l'habiten.

A partir d'aquestes trobades, descobriments, jocs col·lectius i experiències inesperades, cada obra permet experimentar la ciutat com un terreny per excavar les seves capes i re-transitar els seus presents, sense oblidar que l'espectador és l'última baula de la cadena participativa.

Aquesta exposició recull les instal·lacions resultants de cinc itineraris del projecte total i que poden ser llegides de forma completament transversal.

Teresa Blanch Malet

Tatiana Busto Garcia (São Paulo, Brasil, 1981). Artista visual i escriptora. Graduada en Estudis Filmics a la FAAP (Fundação Armando Álvares Penteado) de São Paulo i Màster en Producció i Recerca Artística a la Universitat de Barcelona, on obté la Beca Han Nefkens/UB del 2015. Ha publicat 3 llibres que han estat guardonats per la seva prosa complexa, intel·ligent i subtil. La seva obra investiga llenguatges narratius experimentals en els àmbits de la literatura, el cinema i la instal·lació artística.

Continuant amb l'interès de la Fundació Suñol per mostrar els resultats dels estudis universitaris de producció artística, aquesta exposició és fruit d'una col·laboració amb la Fundació Han Nefkens, que té per objectiu exposar els resultats de la Beca Han Nefkens - Postgraduats UB que aquesta fundació atorga entre alumnes que han cursat el Màster de Producció i Recerca Artística de la Universitat de Barcelona.

A veces, siempre. A veces, nunca

2 llibres

21,5 x 15 cm

Autoedició, 2015

Itinerari N. Punt de partida: carrer Nou de Sant Francesc, 73.
Primavera. 18-23 h.

En el primer recorregut per aquest itinerari l'artista s'apropia de frases i situacions alhora que enregistra els seus propis pensaments a partir de les escenes del dia a dia que se li presenten. Es troba amb un total de setanta micro-relats o frases que podrien pertànyer a qualsevol persona i decideix retornar-les posteriorment a altres transeünts de l'itinerari, oferint-los una nova oportunitat de controlar-ne el sentit.

L'artista imprimeix les frases obtingudes deixant un espai en blanc enmig de cadascuna i, retornant a l'itinerari, demana a setanta persones que emplenin els buits utilitzant les expressions “mai”, “de vegades” o “sempre”, com si responguessin a una pregunta, deixant que el ritme intern de la ciutadania imprimeixi en els textos una essència inesperada. Finalment, edita aquestes frases amb els manuscrits dels desconeguts en dos llibres: “A veces, siempre” i “A veces, nunca”.

En aquest exercici verbal performatiu que implica una reescriptura de forta participació col·lectiva per tancar el sentit de les expressions inicialment “documentades”, és important remarcar la funció de l'expressió “de vegades”, pivot conceptual entre dos extrems que influeix també en l'especial presentació encarada dels dos llibres.

Cuento de otoño

Vídeo, color, 8 min 50 s, estèreo.

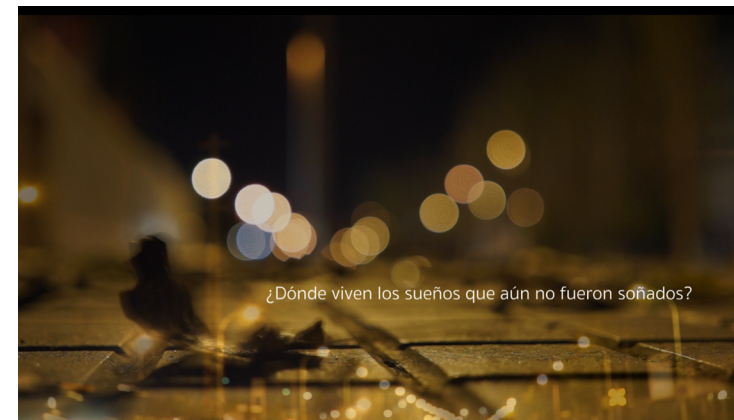
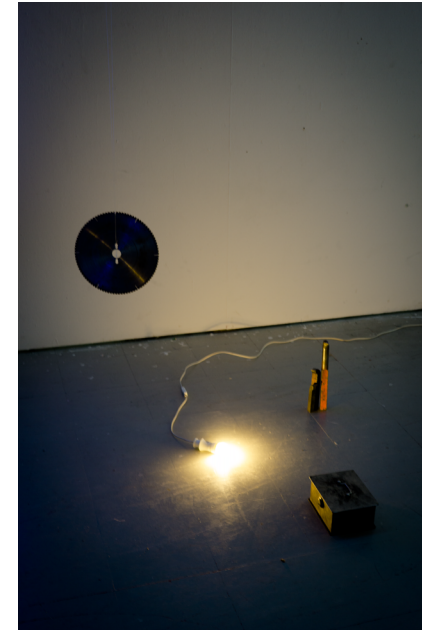
Bombeta, objectes d'acer

Mides variables, 2014

Itinerari L. Punt de partida: carrer de la Lletra L, 73.
Tardor. 23-4 h.

A partir del territori industrial que predomina en aquest itinerari, es desenvolupa una història d'afecte, somnis i desencís. Un estrany viatge en tren, entrevist des de fora del propi tren a través de fugisseres imatges d'espais llòbrecs d'instal·lacions fabrils, resplendors que ceguen la mirada, clarobscur paisatgístics i llums malenconiosos, que afloren a ritme lent en escenes desincronitzades a pantalla partida. Els pensaments dels personatges —sovint desencadenats pels impulsos visuals de les imatges que els precedeixen— es barregen amb els de l'autora i amb la descripció de les accions que no veiem.

Amb una clara voluntat d'explorar les relacions d'inestabilitat entre paraula i imatge, aquesta obra està travessada per una radical contradicció entre la narrativa visual, l'escrita i l'oral, en un enigmàtic relat de paral·lelismes i polaritzacions entre ciutat esquiva i intimitat, cruesa i desig, aspiracions i desenganys. El to de fons del relat ressona també dialècticament en els elements d'acer i la tènue llum de la bombeta que acompanyen la projecció.

Entró al laberinto, me envió una carta en blanco

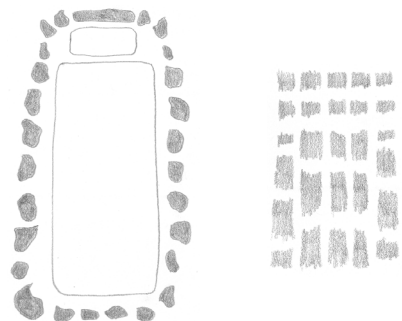
Instal·lació
Dibuixos i caps de fusta amb textos
serigrafiats
Mides variables, 2016

Itinerari A (2). Punt de partida: carrer d'Alcoi, 73.
Hivern. 18-23 h.

En tornar al Brasil, la tasca de realització de l'*escolta* en aquest itinerari ha estat lliurada a una artista resident a Barcelona, Jenny Owens. Tatiana Busto Garcia s'imposa aquí un "no-encontre" físic amb el lloc a explorar, un "encontre a través de l'altre". En els seus recorreguts, Owens produeix una sèrie de dibuixos que, per la seva abstracció i simbolisme, fascinen alhora que intriguen a Garcia. A partir dels dibuixos, aquesta última es descobreix a si mateixa enredada en l'eco de veus i relats anteriors, que emergeixen finalment condensats a mode de *haikus* com a relectura d'una mediació amb la ciutat oficiada per una altra persona i com a ressò de circumstàncies ja experimentades.

La trama d'històries múltiples que ambdós materials susciten sens fi es trasllada a l'espectador en una invitació oberta a manejar lliurement la interacció entre els textos de T.B.G. i els dibuixos de J.O.

Aquesta peça aporta la possibilitat de *fer ciutat* des de qualsevol lloc del món i de generar, de forma compartida i recíproca, nous significats de present contribuint des de la distància a la inesgotable "producció" relacional de ciutat, que és també producció d'espai.

Ayer por la noche

Instal·lació
9 peces de roba brodades
1 fotografia color
Peça sonora, 25 s, mono
Mides variables, 2015

Itinerari O. Punt de partida: carrer d'Ogassa, 73.
Estiu. 23-4 h.

Durant algunes matinades, l'artista deixa pels carrers de l'itinerari "O" un cartell amb el rètul: "Ayer por la noche se perdió aquí Esperanza. Si la ha visto o rescatado, ruego avisen a cualquier hora al móvil 693 760 827", acompanyat d'una foto que reproduceix el propi lloc, com una mena de palimpsest. Qui truca al mòbil hi escolta el següent missatge: "Si sabe dónde encontrar esperanza, por favor deje un mensaje. Ayer la vi por última vez, iba vestida de negro".

Tant el que l'artista havia experimentat durant els recorreguts nocturns com els missatges espontanis deixats a la bústia del mòbil en els dies següents despleguen clars sentiments reprimits de soledat, intolerància, desèmparament i violència. A partir d'aquesta intensa vivència l'artista trasllada els dolors, sintetitzats en breus textos brodats amb fil daurat, sobre vestimentes negres.

Aquest exercici de destil·lació textual i sonora a partir d'un acte performatiu d'incitació pública, s'empara aquí en les reaccions col·lectives que pot proporcionar la nocturnitat per resseguir el difícil trajecte cap a la pèrdua d'esperança, re-nomenant els múltiples matisos de desencís i malestar que fan possible aquest estat mental, massa instal·lat avui a les nostres metròpolis.

Pra quem você vendeu seu tempo? (A qui has venut el teu temps?)

Instal·lació
Frases retolades a l'espai exterior
Vídeo, B/N, 3 min 25 s, estèreo.
Mides variables, 2015-2016

Itinerari R. Punt de partida: carrer de Ramon Berenguer el Vell, 73.
Tardor. 5-9 h.

Abans de finalitzar el primer dia de deambulació per la ruta, l'artista s'atura a prendre un tallat a una cafeteria on també s'hi poden comprar llibres usats. Investigant en la secció de poesia troba el poema "Mals averanys", de l'escriptor català Jordi Pàmias: "Anem pel món com en un ball de màscares..." La seva reflexió sobre les dualitats internes de l'emascament i les pors per sortir al món la remet a un vers de la poeta brasilera Ana Cristina César llegit la nit anterior: "Entreguei-me no manchar-se de sonhos". Els versos d'ambdós autors es van anar enredant amb d'altres fins donar lloc a una peça de poemes encreuats. Els subtils enllaços entre les imatges poètiques d'ambdues cultures teixeixen delicats fils narratius sobre els inquietants espais mentals que suscita la soterrada experiència de la vida urbana.

Aquesta peça és, a la vegada, preludi i epíleg d'aquesta ciutat fictícia, paisatge efímer en fuga, en confluència amb la idea de ciutat com a realització del vell somni borgià del laberint.

PATRONAT

PRESIDENT: **Josep Suñol**

PATRONS: **Mercedes Costa Rodríguez-Bauzá, Rodrigo Navia-Osorio Vijande
Silvia Noguer Figuerol**

AGRAÏMENTS

**Conceição Amaro Garcia, Magí Batalla, Oriol Batalla, Teresa Blanch, Erivelto Busto Garcia,
Ana Cristina César (in memoriam), Luciana Damiani, Lidia Górriz, Judit Martín, Han Nefkens,
Jenny Owens, Jordi Pàmias, Danilo Santos de Miranda, companys i professors del Màster
de Producció i Recerca Artística 2014/15.**

EXPOSICIÓ 26 d'octubre al 17 de desembre de 2016

COMISSARIAT: **Teresa Blanch Malet**

COORDINACIÓ: **Sergi Aguilar i Patrícia Marqués, Fundació Suñol**

Hilde Teerlinck, Fundació Han Nefkens

Teresa Blanch, Màster Europeu "Producció i Recerca Artística" - UB

GERENT: **Margarita Ruiz i Combalia**

ADJUNT A LA DIRECCIÓ: **Xavier de Luca**

CAP D'OPERACIONS: **Jaume Brunet i Papiol**

MANTENIMENT: **Daniel Parejas**

PUBLICACIÓ

TEXTOS: **Teresa Blanch Malet, Tatiana Busto Garcia**

IMATGES: **Tatiana Busto Garcia**

DISSENY GRÀFIC: **Pau Aguilar Amorós**

TRADUCCIÓ DELS TEXTOS: **la correccional (serveis textuais)**

IMPRESSIÓ: **Norprint**

DIPÒSIT LEGAL: B 19943-2016

© De la present edició: Fundació Suñol

Fundació Suñol

NIVELL ZERO

c/ Rosselló 240 | 08008 Barcelona
T 93 496 10 32 | info@fundaciosunol.org
www.fundaciosunol.org

Horaris: de dilluns a divendres, d'11 a 14 h
i de 16 a 20 h. Dissabtes, de 16 a 20 h
Diumenges i festius tancat

COORGANITZAT AMB:

**Fundació
Han Nefkens**

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat de Belles Arts

Màster en Producció i Recerca Artística
ProdArt

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Gramona

Quely